

Зміст модуля 3

Модуль 3 присвячений детальному вивченню алалії, її класифікації та особливостей. Алалія - це порушення мовлення, яке вимагає глибокого розуміння та комплексного підходу до діагностики та лікування. В цьому модулі ми розглянемо історію вивчення алалії, анатомо-фізіологічні аспекти, статистику та прогнози, а також класифікації за різними принципами.

Тема 3.1. Поняття про алалію, класифікація алалій.

Алалія - це порушення мовленнєвого розвитку, що характеризується відсутністю або недостатністю мовлення внаслідок органічного ушкодження мозку. Історія вивчення алалії свідчить про значний прогрес у розумінні цього розладу, а сучасні наукові напрямки пропонують новітні методики діагностики та терапії.

Класифікація алалій здійснюється за етіологічними, патогенетичними, психологічними, лінгвістичними та психолінгвістичними принципами, що дозволяє точніше визначити тип порушення та підібрати відповідну стратегію лікування.

Тема 3.2. Поняття про моторну алалію.

Моторна алалія, відома також як експресивна алалія, є типом порушення, при якому дитина має труднощі з виробленням мовлення, незважаючи на наявність розуміння мови. Це впливає на загальну та дрібну моторику, а також на основні психічні функції, такі як пам'ять, увага та мислення.

Розвиток мовлення у дітей з моторною алалією відбувається поетапно, і кожен етап має свої особливості. Важливо враховувати ці особливості при плануванні навчального процесу та корекційних заходів.

Тема 3.3. Поняття про сенсорну алалію.

Сенсорна алалія, або імпресивна алалія, відрізняється від моторної алалії тим, що основною проблемою є розуміння мовлення. Це порушення має свої причини та механізми, які впливають на структуру мовленнєвого порушення.

Діти з сенсорною алалією можуть мати нормальний фізіологічний слух, але водночас виявляти труднощі з акустичним сприйманням та розумінням мовлення. Психологічні та педагогічні особливості таких дітей вимагають особливої уваги та підходу.

Класифікації алалії

Етіологічний принцип

Класифікація за етіологією враховує причини виникнення алалії, такі як генетичні фактори, травми під час пологів, інфекційні захворювання та інші.

Патогенетичний принцип

Патогенетична класифікація базується на механізмах розвитку порушення, включаючи зони ушкодження головного мозку та їх вплив на мовленнєві функції.

Психолінгвістичний принцип

Психолінгвістична класифікація фокусується на впливі мовленнєвих порушень на психічні процеси, такі як сприймання, мислення та соціальні взаємодії.

Структура порушення при алалії

Порушення при алалії мають складну структуру, яка включає як мовленнєві, так і немовленнєві аспекти. Мовленнєві порушення охоплюють труднощі з формуванням і висловлюванням думок, тоді як немовленнєві порушення стосуються загальної та дрібної моторики, а також когнітивних функцій.

Розуміння цієї структури є ключовим для розробки ефективних методів корекції та реабілітації, які б враховували всі аспекти порушення.

Основні форми алалії

1

Моторна алалія

Моторна алалія включає труднощі з виробленням мовлення, що впливає на здатність до артикуляції та мовленнєвої експресії.

2

Сенсорна алалія

Сенсорна алалія характеризується проблемами з розумінням мовлення, що веде до труднощів у сприйнятті та обробці мовленнєвої інформації.

3

Мішана форма

Мішана форма алалії поєднує елементи як моторної, так і сенсорної алалій, створюючи комплексні мовленнєві порушення.

Ступені тяжкості алалії

Легкий

Дитина має невеликі труднощі з мовленням, які можуть бути виправлені з відповідною корекцією.

Середній

Мовленнєві порушення помітні та впливають на повсякденне спілкування, вимагаючи тривалої та цілеспрямованої корекції.

Важкий

Дитина має значні мовленнєві порушення, які вимагають інтенсивної та комплексної реабілітації.